

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: NOVÁKNÉ KOROSSY JUDIT (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya/Somogy/Tolna: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Ált. Isk., Pécs)
Békés: TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (GYAKI 5. Számú Általános és Sportiskola Tagint., Gyula)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** ANTAL ERZSÉBET (Sashegyi Arany János Általános Iskola és Gimn.)
Dél-Pest: GÓCZ ÉVA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád: BARANYI BETTINA (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: CSÁKVÁRI ESZTER (Kovács Margit ÁMK, Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves/Nógrád: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Kassai Úti Magyar-Angol Két Tan. Ny. Ált. Isk., Solnok)
Komárom-Esztergom: MÉSZÁROSNÉ NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Pest megye – délkelet: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Pest megye – délnyugat és észak: DÉCSEI ANDREA (Baár-Madas Ref. Gimnázium, Budapest)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó első világra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2015/16.
ORSZÁGOS DÖNTŐ
3. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár
SZŐCSNÉ ANTAL IRÉN általános iskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Mely szavak maradnak akkor is értelmesek, ha a rövid magánhangzót hosszúra cseréljük?
(A) öt (B) köt (C) szint (D) fut (E) zug
- Jelöljétek be a *buta* szóval rokon értelmű kifejezéseket!
(A) ostoba (B) oktondi (C) balga (D) behemót (E) bumfordi
- Sok lóval kapcsolatos szólásunk, közmondásunk van. Ezek közül idézzük ötöt hiányosan. Melyik jelenti azt, hogy *valaki az ellenkező végletbe esik*?
(A) __VÁ T SZ. (B) CS P NK A OVA K Z !
(C) M G S L RÓ B SZÉ. (D) H _ _ N CS, SZ MÁ _ S JÓ.
(E) Á E I A _ _ T L Ó LD L R .
- Csukás István *Süsü, a sárkány* című meséjéből idézzük a sárkányfűárus dalát. Mít jelent benne a *bugyelláris* szó?
„Egy szál fű, két szál fű, Nekem terem a határ is,
egyszerű, egyszerű! tele lesz a bugyelláris!”
(A) kosár (B) bugyogó (C) zseb (D) liszteszák (E) erszény
- Lány- és fiúnevek körülírással „mutakoznak be”. Jelöljétek meg a fiúneveket! (Becenévek nincsenek köztük.)
(A) 1. betűm a 3. az ábécében, két azonos magánhangzóm van, 4. betűm a c.
(B) Négy betűből állok, és visszafelé olvasva sem változom; 3. betűm az n.
(C) Én is négy betűből állok, de csak egy magánhangzóból; az ábécé utolsó betűjével kezdődöm.
(D) Én is az ábécé utolsó betűjével kezdődöm, és nincs is másmilyen más-salhangzó bennem.
(E) Mindkét szótagom ugyanaz, magánhangzóm a h szomszédja.
- Melyik kifejezést lehet olyan másik szóval helyettesíteni, amely a mássalhangzók közül kizárólag **cs** betűt tartalmaz?
(A) fiútestvér (B) hegytető (C) ül le! (D) tetőfedő (E) számár
- Mely szavak végződnek **-jú-ra**?
(A) vá... (B) var... (C) bor... (D) rosszmá... (E) aranyha...

- Mely szavakból lehet újabb értelmes szót létrehozni úgy, hogy az első betűjét kicseréljük?
(A) macska (B) város (C) tenger (D) könyves (E) dobban
- A *Tündér Ilona* című népmese részletéből hiányzik öt toldalékos szó. Ezeket az előfordulás sorrendjében ott találjátok az (A)-(E) pontokban, de a toldalékok helyesírásába itt-ott hiba csúszott. Melyiket írjuk helyesen?
Másnap az egész udvar nagy csodálkozására az aranyalmák mind megvoltak. A király ..... csókolta a fiát. Árgyélus csak azt kérte az ....., ... meg, hogy tovább is ..... az .....
(A) homlokón (B) apjától (C) engegye (D) őrizhesse (E) almafátt
- Összesen hány toldalékos szó van az előző meserészlet **első** mondatában?
(A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4 (E) 5
- A szépséges Tündér Ilona történetének folytatása az alábbi egybeírt mondat. Hány szóból áll összesen?
Kiismement mindenéjjel Árgyélus királyfi örködni, hogy láthassa Tündér Ilonát.
(A) 8 (B) 9 (C) 10 (D) 11 (E) 12
- Szótagoló szólánc...** Hány további szó beiktatásával lehet legrövidebben eljutni az utolsó szóig? *AJTÓ – TÓCSA – CSAPOS – ... – LÁNGOS*
(A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4 (E) 5
- Mely meghatározásoknak felel meg egy hárombetűs szó?
(A) ló (B) gabonaféle (C) kopasz (D) élesít (E) öreg

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Fejtsétek meg a keresztrejtvényt, majd magyarázzátok meg a megfejtéséket kijött szólás értelmét! (Akkor is töltsétek ki a vízszintes sorokat, ha a megfejtést már hamarabb kitaláltátok!)

1.					Honfoglaló fejedelmünk
2.					... Matyi, házi szárnyasáról híres mesehős
3.					Malacka ajándéka Füles születésnapjára
4.					A kis Jézus szálláshelye Betlehemben
5.					A Hófehérkét megmérgező gyümölcs
6.					Hun király, az Isten ostora
7.					..., dobbal, nádi hegedűvel
8.					Nem mind ..., ami fénylik
9.					Két part között utasokat szállító hajós
10.					József Attila kis Balázshoz írt verse
11.					A honfoglaló magyarság szent madara